

Farmasian Päivien juhlaseminaari: 40 vuotta Dosista

Neljäkymmentä vuotta sitten, vuonna 1985, julkaistiin ensimmäinen Dosis. Julkaisusarjan tavoitteena oli heti alusta alkaen toimia foorumina tieteelliselle ajatustenvaihdolle ja edistää farmasian alan yhtenäisyyttä ja kehitystä. Dosiksen tavoitteet kirjattiin ensimmäiseen pääkirjoitukseen (**Kuva 1**). Niitä kaikkia noudatamme edelleen! Dosiksen ensimmäiseen toimitusneuvostoon kuuluivat dosentti Ilkka Kari (päätoimittaja), farmasian tohtori Hannes Enlund, proviisorit Klaus Holttinen, Liisa Niemi ja Juha Nuutila sekä tiedotuspäällikkö Kirsti Jormalainen (**Kuva 2**). Nyt 40 vuoden jälkeen voimme todeta, että he olivat pioneereja, jotka aloittivat ja tekivät merkittävää työtä suomalaisen farmasian alan tutkimuksen tunnetuksi tekemiseksi suomen kielellä suomalaiselle kohdeyleisölle.

Ensimmäinen numero sisälsi kattavan katsauksen farmasian alan silloin ajankohtaisiin tutkimuksiin ja käytännönläheisiin aiheisiin (**Kuva 2**), jotka tänään arvioituna ovat edelleen merkityksellisiä alan kehitykselle. Esi-merkiksi Hannu Turakka ym. olivat tutkineet valmistuvien farmaseuttien suhtautumista apteekkityöhön ja alalla pysymistä (1). Heidän tutkimuksensa osoitti, että huomattava osa farmaseuteista harkitsi alan vaihtoa valmistumisensa jälkeen. Ikävä kyllä hyvin samansuuntaisia johtopäätöksiä löytyy myös tuoreesta Nikkasan ja Laaksosen tutkimuksesta (2). Heidän farmasian alan työ- ja uratytyväisyyttä selvittäneen tutkimuksensa mukaan apteekeissa työskentelevät farmaseutit ja proviisorit olivat tyytymättömämpiä sekä työhönsä että uraansa kuin muilla farmasian alan

#dosisfarma

Tavoitteet:

- Tehdä suomalaista farmasian alan tutkimusta tunnetuksi koko terveydenhuoltosektorilla
- Tuottaa monipuolista ja myös käytännönläheistä sisältöä
- Edistää alan yhtenäisyyttä
- Toimia koulutuskanavana
- Pysyä ajan hengessä uudistumalla

FARMASIALIITTO

Kuva 1. Vuonna 1985 laaditut Dosiksen tavoitteet ovat kaikilta osin edelleen täysin relevantteja, ja niitä noudatetaan Dosiksen toiminnassa.

FARMASEUTTINEN AIKAKAUSKIRJA DOSIS VOL. 1 NO 1, 1985	
Sisältö:	
Uusi foorumi tieteiliselle farmaseuttiselle ajatuksen vaihdolle.....	3
Sundberg S: Lääkkeiden kardiovaskulaaristen vaikutusten arvioinnin menetelmät.....	4
Salmén L, Urti A, Semenova G: Silmän paikallislääkkeiden systeemi-imyntyminen.....	12
Kourala J, Laine E, Paronen P: Tablettien kovan- ja sekoitusmittaukset.....	18
Turakka H, Ahonen R, Wallenius S: Valmistus- vian farmaseuttien suhtautuminen apteekki- työhön ja alalla pysyminen.....	29
Wallenius K, Turakka H, Enlund H: Sairaalapöytäkirjan lääkeinformaation luokitus ja edustukset ja informaatiopalvelujen käyttö.....	37
Kirjallisuuskatsaus.....	45
Referaatteja.....	46

Toimitusneuvosto 1985:

- Ilkka Kari, dosetti, päätoimittaja
- Hannes Enlund, farmasian tohtori
- Klaus Holttinen, proviisori
- Liisa Niemi, proviisori
- Juha Nuutila, proviisori
- Kirsti Jormalainen, tiedotuspäällikkö

#dosisfarma

FARMASIALIITTO

Kuva 2. Ensimmäisen vuonna 1985 julkaistun Dosiksen kansikuva, sisällysluettelo ja toimituskunnan kokoonpano (1).

sektoreilla työskentelevät kollegansa. Heidän tutkimuslöydöstensä perusteella myönteisesti työtyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä olivat mahdollisuus käyttää farmasian osaamista monipuolisesti sekä hyvät asiakas- ja potilaskohtaukset. Hyvänä havaintona voidaan pitää myös sitä, että alalla pysyneiden tyytyväisyys työuraan kasvoi kokemusvuosien kertyessä. Tämän kaltaisilla tutkimuksilla ja löydöksillä on tärkeä merkitys, kun suunnitteluun kehitys- ja parannustoimia apteekkialan veto- ja pitovoiman lisäämiseksi.

Farmasian Päivien juhlaseminaarissa 16. marraskuuta 2024 juhlistimme Dosiksen 40-vuotista taivalta. Seminaariohjelmamme sisälsi professori Marja Airaksisen (Helsingin yliopisto) pitämän juhlapuheenvuoron, joka käsitteli tutkimuksen ja julkaisemisen merkitystä farmasian alalla. Seminaarin ohjelmaan kuuluivat myös apulaisprofessori Mia Sivé- nin (Helsingin yliopisto) ja professori Katri Hämeen-Anttilan (Itä-Suomen yliopisto) asiantuntijapuheenvuorot. Sivé- nin esitys

käsitteli lääkkeiden ympäristökestävyyttä, lääkitysturvallisuutta ja apteekkitoiminnan kehityskaaria tutkimuksen näkökulmasta sekä näihin liittyviä tulevaisuuden visioita. Hämeen-Anttila tarkasteli esityksessään lääkepoliittisen tutkimuksen merkitystä apteekkitoiminnan kehittämisessä. Haluamme, että seminaariin osallistuneiden lisäksi Dosiksen lukijakunta pääsee nauttimaan näistä erinomaisista esityksistä. Siksi pyysimme juhlaseminaarin esiintyjää laatimaan esityksistään tieteelliset kommentit, jotka nyt julkaisemme. Olkaa hyvät!

Anneli Ritala-Nurmi

Dosis päätoimittaja
johtava tutkija, VTT
anneli.ritala@vtt.fi

Viitteet

1. Turakka H. Ahola R, Wallenius H: Valmistuvien farmaseuttien suhtautuminen apteekkityöhön ja alalla pysyminen. Dosis 1985;1(1):29–36.
2. Nikkanen R, Laaksonen R: Kysely työ- ja uratyytyväisyydestä: miksi apteekissa työskentelevät farmasian ammattilaiset ovat tyytymättömämpiä kuin muut? Dosis 2025;41(1):34–55.

Ritala-Nurmi A: Farmasian Päivien juhlaseminaari: 40 vuotta Dosista.
Dosis 2025; 41(3): 275–278.